

Inbreng Netwerk Ouderen PvdA voor het verkiezingsprogramma 2024 van GroenLinks-PvdA voor het Europees Parlement

A. Uitgangspunten en 6 algemene aanbevelingen:

Uitgangspunten:

- Vluchtelingenbeleid vergt stabiliteit, regie en volwaardig meedoen, <https://www.pvda.nl/nieuws/valse-keuzes-en-solidariteit-vluchtelingendebat/>
- Een schoon Europa en een duurzame samenleving gaan samen.
- Eerlijk delen van kennis, macht en inkomen.
- Internationale solidariteit.
- Vrede.

Zes algemene aanbevelingen zijn voor ons van cruciaal belang:

1. Europa is een sociale welvaartseconomie,
2. Werk staat centraal,
3. Veiligheid en duurzaamheid,
4. Europa gaat zorgvuldig met geld om,
5. Europa in een betere wereld en
6. Wij zijn Europa.

Deze algemene aanbevelingen zijn hieronder nader toegelicht:

1. Harde lessen uit de financiële crisis: Financiële sector is dienstbaar aan de samenleving in plaats van omgekeerd. Een stabiele munt, we willen ons de tijd gunnen om daarvoor ruimte te maken. Europa is een sociale welvaartseconomie, waarin we sociale zekerheid voorop stellen; we delen een markt en de munt.
2. Daarom staat voor ons werk centraal. We bestrijden jeugdwerkloosheid. We investeren in innovatieve werkgelegenheid. We zijn tegen uitbuiting, voor goed werk en eerlijke concurrentie.
3. Veiligheid brengt met zich mee vrij verkeer binnen EU en een gezamenlijk asielbeleid. We kiezen voor duurzaamheid; we proberen van elkaar te leren om ambitieuze milieudoelstellingen te bereiken. Volwaardig meedoen kan alleen als migratie beheersbaar is.
4. We willen dat Europa zorgvuldig met geld omgaat. Daarom stellen we onder meer de volgende maatregelen voor: we bezuinigen op de exorbitante uitgaven ten behoeve van landbouwsubsidies en infrastructurele projecten; we stoppen het maandelijkse reiscircus naar Straatsburg en maken van “Straatsburg” een kenniscentrum van duurzaamheid; en we maken de organisatie van Europese Instellingen efficiënter; bijvoorbeeld de procedures bij het Europese Hof (te lange wachttijden).
5. We kiezen voor Europa in een betere wereld. Op basis van goed werk en eerlijke handel handhaven we ontwikkelingssamenwerking. Focus van onze Europese inzet is vrede, veiligheid en mensenrechten. We streven als EU naar goed nabuurschap met landen binnen en buiten Europa.
6. Wij zijn Europa, en kunnen zo samen werken voor vrede, welvaart en veiligheid. We delen met elkaar democratische waarden zoals voor het eerst verwoord in het

verdrag van Rome. EU beleid in EU-parlement, EU-commissie en EU-raad is transparant voor burgers door inzage, door betrokkenheid bij en door invloed op beleid. Onze stem in Europa telt mee. Uitbreiding van de EU heeft prioriteit de komende zittingsperiode, gezien de geopolitieke situatie.

B. Onze specifieke aanbevelingen voor seniorenbeleid in de Europese Unie

Onderstaande 12 punten zijn afgestemd binnen de Europese Senioren Organisatie (ESO):

1. Actieve participatie van ouderen en erkenning van wat zij bereikt hebben voor de samenleving.

Toelichting:

We moeten niet vergeten dat ons land er mooi bij ligt, ook na een recessie en een financiële crisis. Goede infrastructuur, een onderwijsstelsel dat internationaal goed scoort, een land waar weinig corruptie is. Dat is een uitstekende basis voor groei. De ouderen van nu hebben voortgebouwd op wat zij op hun beurt van hun ouders kregen. De beste erkenning voor wat de ouderen hebben gedaan voor Nederland, is verder bouwen voor onze (klein)kinderen.

2. Overwinning van ouderdomsdiscriminatie en het realiseren van solidariteit tussen generaties, zo nodig gebaseerd op betrouwbare contractuele afspraken, strategieën voor levenslang leren, een doeltreffend arbeidsmarktbeleid, en stabiele sociale zekerheidssystemen.

Toelichting:

Solidariteit tussen generaties in plaats van generatieconflicten! We willen het vertrouwen tussen jongeren en ouderen herstellen. We zetten ons er voor in dat ouderen en jongeren elkaar vertrouwen, op hun woord.

3. Het bevorderen van werkgelegenheid voor ouderen.

Toelichting:

Ouderen zijn van grote waarde op de arbeidsmarkt. Want wie werkt de jonge, onervaren nieuwe medewerker van 21 jaar in? Wie is het die tijdens een hectische periode aan de afdelingschef van 34 vertelt hoe er tien jaar eerder in een vergelijkbare situatie met de omstandigheden is om gegaan? Juist, dat zijn de werknemers met ervaring, die rust en ook gewoon levenswijsheid hebben. Maar de waarde van oudere werknemers wordt lang niet door alle bedrijven onderkend. Het is daarom zaak dat de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers sterk is. Dat kan dankzij de mogelijkheden om te blijven investeren in zichzelf, soms door niet lang in op eenzelfde plek in het bedrijf te blijven.

4. Eerlijk delen betekent ook het zo veel mogelijk overeind houden van de koopkracht van pensioenen.

Toelichting:

Het echte verhaal is dat niemand koopkracht kan beloven. Wie dat wel doet, die maakt een belofte die niet waargemaakt kan worden. Wat wel beloofd kan worden, is om eerlijk

te delen. De pensioenfondsen hebben het moeilijk, en iedereen kan dat merken. De jongeren betalen meer premie maar bouwen daar minder pensioen voor op, en de ouderen krijgen geen volledige inflatie-compensatie. Maar eerlijk delen betekent ook in betere tijden, dat een mogelijk overschot wordt gedeeld. In Europa moeten pensioenfondsen niet gelijk getrokken worden met verzekeraars, zodat de Nederlandse pensioenfondsen de ruimte houden om te kiezen voor rendement én risico.

5. De gezondheidszorg, dan wel medische behandeling niet baseren op 2 klassen maar onafhankelijk van leeftijd en inkomen; en het waarborgen van grensoverschrijdende behandelingsmogelijkheden. We maken een einde aan de willekeur en de macht van de farmaceutische industrie die vooral een excessieve winst voor ogen heeft ten koste van de patiënten. We werken daarbij samen op Europees niveau en we houden de lobbyisten buiten de deur en we letten ook op medicijnveiligheid.

Toelichting:

Toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid. Dat zijn de drie belangrijkste elementen voor de zorg. Daarom is de basisverzekering voor iedereen gelijk. Grensoverschrijdende behandeling is vaak mogelijk. En dat blijft zo.

6. Kwalitatief hoogwaardige en betaalbare zorg, voor iedereen, jong en oud.

Toelichting:

Het gaat niet om jong-oud, maar om arm-rijk. Want uiteindelijk willen kleinkinderen er zeker van zijn dat hun grootouders, net zoals zij zelf later worden geholpen aan een nieuwe kunstheup wanneer de leeftijd vordert. En de grootouders willen er zeker van zijn dat in geval van een ernstige ziekte hun kleinkind alle behandelingen krijgt die het nodig heeft. Laten we ook niet vergeten dat de Nederlandse zorg op dit moment in vergelijking met andere Europese landen zowel betaalbaar als goed is. Die balans moeten we ook in de toekomst vasthouden.

7. Betere toegang tot kennis, opleiding, scholing, en cultuur.

Toelichting:

De vanzelfsprekendheid die voor jongeren geldt voor verdere opleiding en aanraking met cultuur en scholing, moet als voorbeeld dienen voor de rest van onze maatschappij. Levenslang leren zal onze inzet zijn, dus voor oud en jong. Ook als de eigen middelen net niet toereikend zijn, ook als dat in de avonduren moet gebeuren. We zorgen bovendien dat overheden/ banken/ etc. ook voor ouderen bereikbaar blijven, en niet alleen digitaal.

8. Het versterken / verbeteren van de bescherming van burger als consumenten van de gezondheidszorg.

Toelichting:

Veel van onze nationale wetgeving is gebaseerd op Europese wetgeving. Zo ook rondom consumentenbescherming. We zullen ons in het Europees Parlement inzetten voor bescherming van de rechten van consumenten tegenover (grote) bedrijven en instellingen, ook in de zorg. Juist binnen de zorg is het belangrijk dat er de tijd wordt genomen om patiënten goed mee te nemen in behandelingen, de te nemen medicijnen en de inrichting van het leven met een aandoening. Het verbeteren van de positie van jong en oud ligt hierbij niet alleen in de behandeling, maar vooral ook in de begeleiding en informatievoorziening richting patiënten. Hier kunnen we nog grote stappen opzetten en

Europa kan hier een belangrijke rol in spelen, door bijvoorbeeld te eisen dat informatie met de patiënt wordt gedeeld en er regelmatig wordt gekeken hoe de persoon mentaal de fysieke behandeling door maakt.

9. Het waarborgen van mobiliteit van ouderen. Volwaardig kunnen meedoen in onze samenleving betekent ook je goed kunnen verplaatsen.

Toelichting:

Bij het mobiliteitsbeleid is het daarom enorm belangrijk om scherp oog te hebben voor mensen voor wie die toegankelijkheid niet vanzelfsprekend is. Ouderen die slecht ter been zijn, reizigers die in een rolstoel zitten, reizigers die spastisch zijn. De waardigheid van de samenleving is af te meten aan hoe we zulk soort zaken regelen. Daarom moeten alle stations, tramhaltes en bushaltes op termijn toegankelijk zijn voor alle mensen en moet er bij internationale verbindingen met de trein en de bus extra rekening worden gehouden met minder valide medereizigers. We moeten met dit einddoel voor ogen aan de andere kant ook realistisch zijn. Voor de haltes en stations zullen eerder regionale dan Europees brede maatregelen helpen, omdat de problemen in bijvoorbeeld Roemenië en Bulgarije op dit vlak echt van een andere orde zijn dan in Nederland en Duitsland. Een toegankelijke bushalte is mooi, maar als deze aan een zandweg vol met kuilen ligt, schiet het niet erg op.

10. Het op brede basis bestrijden van armoede en sociale isolering van ouderen. Armoede is verschrikkelijk en komt nog veel te voor in onze samenleving, maar zeker ook in de rest van Europa. Daarom strijden wij voor een sociaal Europa waar niet alleen het op orde krijgen van de schatkist telt. Dat betekent meer banen, zodat mensen niet langer op een houtje hoeven te bijten. Het betekent ook investeren in armoedebestrijding. Een van de belangrijkste manieren om dit te bereiken is door te pleiten voor redelijke pensioenen in heel Europa, zodat ouderen niet aan hun lot worden overgelaten.

Toelichting:

Als je om je heen kijkt in je eigen buurt of dorp kun je zien hoe snel het kan gaan met vereenzaming. Je man of vrouw valt weg en voor je het weet zijn er nog meer één of twee vrienden over. Als je dan ook nog slecht ter been bent zit je al snel met maar één of twee bezoekjes per week. Want in de kern begint het probleem ermee dat we de samenleving hebben ingericht met het idee dat iedereen alleen voor zichzelf verantwoordelijk is. Maar in een sociale samenleving en in een sociaal Europa is dat een fabel. Je draagt verantwoordelijkheid voor elkaar, dat is solidariteit. Langzaam maar zeker zijn we in Nederland op de weg terug. De weg naar meer betrokkenheid met je burens, meer aandacht voor je vrienden en meer beroep op een ieder om bij te dragen aan je gemeenschap, bijvoorbeeld door het sociaal isolement van een buurtbewoner te doorbreken. Ook in Europa moeten we af van het egoïstische denken. We leven met elkaar bij elkaar en ook voor elkaar. De overheid heeft hier een rol: om te zorgen dat burgers weer samenkomen en voor elkaar zorg dragen en om samen met burgers te investeren in kleinschalige netwerken die zorgen dat er geen mensen meer buiten de boot vallen, in Nederland en in Europa.

11. Een nieuwe Europese strategie die voorziet in een lange termijn dynamische groei, werkgelegenheid en innovatie verbonden aan een sociaal stabiliteitspact met investeringen in sociale en opleidingsprojecten.

Toelichting:

Een eenzijdige norm voor het tekort van 3% mag niet heilig zijn als de werkloosheid boven de 7% uitkomt. Bovendien moet het streven naar volledige werkgelegenheid worden verankerd in de Europese instituties. Dan ontstaat er ruimte voor extra investeringen en banenplannen. Zeker zo belangrijk is een volwaardige bankenunie en gezonde banken. Pas dan keert de rust terug op de financiële markten, komt de kredietverlening op gang, trekken investeringen aan, en komen er banen. Kortom we willen lessen trekken uit de crisis sinds 15 september 2008, en toepassen. Dat vormt het fundament voor een werkend Europa waarin we kunnen en willen kiezen voor goede onderwijs en zorg voor iedereen, voor een stabiele oudedagsvoorziening, en voor een omslag naar een duurzame economie.

12. Een doeltreffend controlerende Europese toezichthouder voor financiële instellingen zoals banken, verzekeringsmaatschappijen en hun leiding; reddingsacties van staten binnen EU zijn er voor de burgers (spaarders, kredietnemers en werknemers), niet voor de eigenaren van de banken en hun leiding.

Toelichting:

Europa smacht naar sterk toezicht. Daarom is de schoonveegactie van de Europese bankbalansen waarmee de ECB in 2015 een begin heeft gemaakt ook zo belangrijk. En daarom is ook het oprichten van een resolutie-mechanisme zo belangrijk. Dat als een bank omvalt, het niet spaarders of zelfs een heel land kan meetrokken.

9 januari 2024